เรื่องเสร็จที่ ๒๑๙/๒๔๙๗

บันทึก

เรื่อง การตีความในมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ.๒๔๙๗

ตามหนังสือของกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ที่ ๙๒๑๔/๒๔๙๗ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๔๙๗ ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการตีความในมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.๒๔๖๙ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ.๒๔๙๗

ปัญหาที่เกิดขึ้นในที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาเปรียบเทียบและงดการฟ้องร้องตามพระราชบัญญัติศุลกากรเกี่ยวกับเรื่องห้างเกียนซิงห์อมารนาท ต้องหาว่านำผ้าเข้ามามากกว่าที่สำแดงไว้ในใบขนสินค้า เป็นการหลีกเลี่ยงค่าอากรขาเข้า ในเรื่องนี้ผู้แทนกรมตำรวจมีความเห็นว่าอัตราโทษปรับตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ.๒๔๙๐ กำหนดให้ปรับสำหรับความผิดครั้งหนึ่ง ๆ เป็นเงินสี่เท่าราคาของซึ่งรวมค่าอากรเข้าด้วยแล้ว ในเรื่องนี้ถึงแม้ว่าผู้ต้องหาได้รับสารภาพว่าได้กระทำผิดก็ตาม ผู้แทนกรมตำรวจก็เห็นว่า คณะกรรมการฯไม่มีอำนาจที่จะลดอัตราโทษปรับได้ เพราะพระราชบัญญัติศุลกากรไม่ได้ให้อำนาจที่จะกระทำได้อย่างเช่นอำนาจของศาลที่จะใช้ดุลยพินิจพิเศษตามกฎหมายลักษณะอาญาให้คดีที่ผู้กระทำผิดรับสารภาพ

กรมศุลกากรมีความเห็นตรงกันข้ามว่า ในการพิจารณาเปรียบเทียบ ถ้าราคาของกลางรวมค่าอากรเข้าด้วยแล้วเกินกว่าสี่หมื่นบาทเช่นในกรณีเรื่องนี้ คณะกรรมการที่ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ.๒๔๙๗ (มาตรา ๑๐๒ ทวิ) ก็มีอำนาจที่จะเปรียบเทียบและลดอัตราโทษปรับลงกึ่งหนึ่งได้เช่นเดียวกับการในเมื่อผู้ต้องหารับสารภาพ ถ้าราคาของกลางรวมค่าอากรเข้าด้วยแล้วไม่เกินสี่หมื่นบาท อธิบดีกรมศุลกากรก็มีอำนาจที่จะเปรียบเทียบ และลดอัตราโทษปรับลงได้เช่นเดียวกัน แล้วให้งดการฟ้องร้องเสียได้

กระทรวงการคลังได้พิจารณาความเห็นทั้งสองนี้ และได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ แต่ขอให้นำเรื่องเสนอคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ช่วยตีความหมายให้ด้วยเพื่อจักได้ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายกองที่ ๔) ได้พิจารณาความเห็นทั้งสองที่แตกต่างกันดังกล่าวข้างต้น รวมทั้งความเห็นของกระทรวงการคลังในเรื่องนี้แล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

(๑) ตามตัวบทแห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ.๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไข

ส่งพร้อมหนังสือที่ ๒๘๘๓/๒๔๙๗ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๔๙๗

มาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ และมาตรา ๑๐๒ ทวิ นโยบายในเรื่องการเปรียบเทียบเกี่ยวกับผู้กระทำผิดที่ได้กระทำผิดต่อพระราชบัญญัติศุลกากร มีปรากฏชัดแจ้งดังต่อไปนี้

ถ้าราคาของกลางรวมค่าอากรเข้าด้วยแล้วไม่เกินสี่หมื่นบาท อธิบดีมีอำนาจที่จะงดการฟ้องร้องเสียได้ เมื่อผู้กระทำผิด ใช้ค่าปรับหรือได้ทำความตกลง (กับอธิบดี) หรือทำทัณฑ์บน หรือให้ประกัน

แต่ถ้าราคาของกลางรวมค่าอากรเข้าด้วยแล้วเกินกว่าสี่หมื่นบาท ก็ให้เป็นอำนาจของ คณะกรรมการ ซึ่งได้ตั้งขึ้นโดยอาศัยอำนาจแห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๔๙๗ ที่จะเปรียบเทียบ

ทั้งสองกรณีนี้ เมื่อได้ทำการเปรียบเทียบแล้ว ให้งดการฟ้องร้องเสียได้

ในส่วนที่เกี่ยวกับการตีความ คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า ทำความตกลง ซึ่งระบุไว้ในอำนาจของอธิบดีนั้น หมายความว่าอธิบดีมีอำนาจที่จะทำการเปรียบเทียบหรือประนีประนอมอย่างหนึ่งอย่างใดกับผู้กระทำผิดก็ได้ ทั้งนี้อยู่ในดุลยพินิจของอธิบดี

สำหรับคณะกรรมการที่จะทำการเปรียบเทียบในกรณีที่ราคาของกลางรวมค่าอากรเข้าด้วยแล้วเกินกว่าสี่หมื่นบาทนั้น การตีความก็พึงเป็นไปในทำนองเดียวกับที่ได้กล่าวมาแล้ว

(๒) แต่พึงระลึกว่าโทษปรับที่จะลงตามพระราชบัญญัติศุลกากร ซึ่งจะต้องปรับเป็นเงินสี่เท่าราคาของกลางซึ่งรวมค่าอากรเข้าด้วยแล้วนั้น ไม่ใช่โทษปรับธรรมดาตามกฎหมายลักษณะอาญา แต่เป็นโทษปรับพิเศษโดยทั่วไปเรียกกันว่า โทษปรับในทางภาษีอากร ซึ่งในเรื่องศุลกากรให้มีพระราชบัญญัติพิเศษบัญญัติไว้เพื่อปราบปรามการโกงภาษีอากร เพราะเหตุนี้เองในเรื่องโทษปรับที่จะลงตามพระราชบัญญัติศุลกากรจึงอาจมีการเปรียบเทียบได้ ซึ่งในศาลที่ต้องบังคับตามกฎหมายลักษณะอาญาจะนำวิธีการเช่นว่านี้มาใช้ไม่ได้เป็นอันขาด และที่ให้มีการเปรียบเทียบได้เช่นนั้นก็เพราะว่าโทษปรับในทางภาษีอากรมีวิธีการคำนวณเป็นพิเศษ (ปรับเป็นเงินสี่เท่าราคาของกลางซึ่งรวมค่าอากรเข้าด้วย) หาอยู่ในบังคับแห่งอัตราที่ระบุไว้สำหรับการลงโทษในกรณีทั้งปวงที่บัญญัติไว้ในกฎหมายลักษณะอาญาไม่ โดยเหตุนี้การลดอัตราโทษปรับลงกึ่งหนึ่ง ซึ่งอาจกระทำได้ตามมาตรา ๕๙ แห่งกฎหมายลักษณะอาญา จึงเป็นอำนาจที่ให้แก่ศาลเท่านั้น หาได้ให้แก่อธิบดีหรือคณะกรรมการซึ่งมีกฎหมายพิเศษให้อำนาจลงโทษปรับในทางภาษีอากรไม่ เมื่อกฎหมายลักษณะอาญาพึงใช้ได้แต่โดยศาลเท่านั้นแล้ว เจ้าพนักงานศุลกากร (อธิบดีหรือคณะกรรมการ) จะอาศัยมาตรา ๑๑ แห่งกฎหมายลักษณะอาญา ซึ่งให้นำบทบัญญัติทั่วไปในภาค ๑ มาใช้ในสรรพคดีตามพระราชกำหนดกฎหมายอื่น มาใช้ในการเปรียบเทียบหาได้ไม่

(๓) ทั้งนี้เป็นการสอดคล้องกับคำว่า ตามที่อธิบดีจะเห็นสมควร ดังนั้น การที่อธิบดีจะลดจำนวนเงินที่ผู้กระทำผิดจะต้องชำระเท่าใดก็ได้ (ดังเช่นกึ่งหนึ่ง) ในเมื่อเห็นสมควรจึงไม่ขัดข้องประการใด แต่การเช่นว่านี้ย่อมกระทำได้โดยอาศัยบทบัญญัติแห่งมาตรา ๑๐๒ นั้นเอง มิใช่อาศัยบทบัญญัติแห่งกฎหมายลักษณะอาญา

(๔) การตีความเช่นนี้หาเป็นการเสียหายแก่ผู้กระทำผิดไม่ เพราะผู้กระทำผิด

อาจเลือกได้โดยเสรีที่จะขอให้นำคดีขึ้นสู่ศาลแทนที่จะขอให้งดการฟ้องร้องตามนัยแห่งการเปรียบเทียบของเจ้าพนักงานศุลกากรตามที่กระทรวงการคลังได้กล่าวไว้ ถ้าผู้กระทำผิดเลือกเอาในทางให้ดำเนินคดีในศาลก็ชอบที่จะได้รับประโยชน์ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายลักษณะอาญา ซึ่งศาลอาจยกขึ้นปรับคดีได้ในเมื่อจะลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติศุลกากร

(ลงชื่อ) หยุด แสงอุทัย
(นายหยุด แสงอุทัย)
เลขาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กันยายน ๒๔๙๗